

Lyrikanalyse med bæredyktighetsperspektiv

Vi mener at bærekraftsundervisningen bør være preget av en eksperimenterte, undersøkende og spørrende inngang. En konkret måte å gjøre dette på, er gjennom såkalt undersøkende litteraturpedagogikk. Her setter man elevenes estetiske opplevelser og erfaringsdannelser i sentrum. Det undersøkende arbeidet aktiverer elevenes naturlige interesser for å skape, utforske og kommunisere, og kan spille på både følelser, intellekt og handling. Hvis vi for eksempel vil skjerpe elevenes blikk for naturforståelsen i et dikt, kan man bruke noen retningsgivende spørsmål. Her gir vi noen eksempler:

1. Din umiddelbare opplevelse

Liker du diktet? Sier det deg noe?

Hvordan opplever du diktets stemning? (For eksempel harmonisk, fredfylt, dystopisk, urovekkende, osv.)

2. Tid og rom

Hvor er vi? Hva ser du for deg? Tegn gjerne en skisse.

Når foregår det? Hvor lang tid strekker diktet sig over? Tegn gjerne en tidslinje.

Hvilken rolle spiller økologiske endringer i teksten?

3. Dikt-jeget

Hvem snakker?

Hvilket perspektiv oppleves verden fra? Menneske, barn, voksen, en ting, et dyr, naturen selv?

4. Språket

Hvordan er språket? (Hverdagspreget, slang, høystemt/høytidelig, gammeldags, poetisk, osv.)

Hvilke sproglige betydningslag dominerer? Tegn en grafisk model af de forskellige emneområder

Finner du rim, rytme eller andre repetisjoner i diktet? Hvordan kan disse beskrives?

Hvordan representeres det fysiske miljøet språklig? (Direkte beskrivelse, metafor, besjeling, osv.)

5. Samlet fortolkning

Hva sier diktet om menneskets forhold til naturen?

Hvor trekkes grensen mellom det menneskelige og det naturlige? (Naturen som det halve, intet, eller det hele?)

Prosjektet Nordiske temadage i læreruddannelsen bygger på et samarbejde mellem Københavns Professionshøjskole, Høgskolan i Kristianstad, Høgskulen i Volda og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet. Prosjektet er støttet af A.P. Møller Fonden.